

Kaip priimti savo bendraamžius, turinčius neįprastų bruožų...

„Draugystei nerūpi, ką Tu gali,
jai rūpi, ką Mes galime drauge“.
Habil. dr. M. Barkauskaitė

Kas tie bendraamžiai, turintys neįprastų bruožų? Įvairovė begalinė – vaikas, kuris į klasę atrieda vežimėliu, vaikas, kuris dėl ribotų intelektinių gebėjimų negeba mokytis pagal bendrąsias programas, vaikas, kuris lyg ir neišsiskiria savo išvaizda ar gebėjimais, bet nesugeba, adekvačiai bendrauti su kitais vaikais. O kur dar tie vaikai, kurie negali matyti, girdėti, jausti...Kitaip sakant, šie vaikai turi individualių ugdymo(si) poreikių. Jiems kyla daugiau pavojų būti atstumtiems, likti nesuprastiems. Tokiems vaikams sunkiau susirasti draugų, kurie galėtų juos apginti, jiems padėti. Šio straipsnio tikslas – *padėti mokiniams savanoriams* suprasti, kaip priimti bendraamžius turinčius ypatingų bruožų. Kitaip sakant kaip mokytis būti labiau tolerantiškesniems ir bendradarbiaujantiems. Reikia nepamiršti, kad ypatingumas gali būti bet koks – vaikas yra gerokai didesnis ar mažesnis už kitus, šiaip nerangus, su randu ant veido, kiek lėtesnis ar labai gabus. Gal klasėje nėra nė vieno vaiko, kuriam yra pritaikyta ar individualizuota programa, tačiau vistiek kuris nors ypatingesnis, išskirtinis, kuriam sunku pritapti prie kolektyvo, pavyzdžiui niekas nenori draugauti su konkrečiu vaiku, nes jis keistai kalba – susijaudinęs pradeda nesuprantamai berti žodžius, ir kiti vaikai pasityčioja iš jo.

Kiekvienas asmuo, neatsižvegiant į individualų jo savitumą nori būti lygiateisis bendruomenės narys, nori būti priimtas, pripažintas, nori užsiimti prasminga veikla. Visi šitie poreikiai gali būti realizuojami tik bendraujant vieniems su kitais, mokantis ir veikiant bendruomenėje.

Taigi, vieno kitų pažinimui palankiausia yra **bendra veikla** (planavimas, organizavimas, derinimas, sprendimo būdų paieška tiek formaliose mokymosi, tiek ir neformaliose kūrybinėse, žaidybinėse situacijose).

Kad bendra veikla būtų sėkminga, rekomenduotina:

- Veikiant kartu, stebėti (bendravimą ar žaidimą) su bendraamžiais, pastebėti kas nesiseka, pamokyti žaisti, leisti pabandyti modeliuoti situaciją, tinkamu būdu atkreipti dėmesį, pakviesti, palaikyti.

- Žaidimai su vaidmenimis, duodant tinkamas, labai aiškias užduotis, padės formuoti bendravimo įgūdžius, minčių, jausmų supratimą.
- Bendraudami siūlykite dvi galimybes, kad nebūtų progos pasakyti „ne“: „Ar nori šią užduotį užbaigti dabar, ar kai grįšime iš lauko?“
- Taikykite kartojimo metodą – kartokite išmokus dalykus, net tada, kai jie gerai suprasti.
- Palaikykite pagarbų bendravimą, kreipkitė vardu ir nenaudokite mažybinių, maloninių žodelių.
- Dažnai pagirkite.
- Būkite lankstūs, kantrūs ir paslaugūs.

Esminis patarimas „Įsiklausyti į draugą. Stebėti draugą. Pabandyti pasižiūrėti į jį iš savo perspektyvos“.

Sėkmės pažinime! 😊

Paruošė gimnazijos specialioji pedagogė Edita Stanulienė

Naudota literatūra:

1. Lina Daukšaitė. Kaip padėti vaikams priimti savo bendraamžius, turinčius neįprastų bruožų. Vilnius, 2008.
2. Pam Schiler, Tamera Brylant. Vertybių knyga. Kaunas 2010.